

Nr 691

Av herr **Johansson** i Stockholm m. fl., i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 98, angående anslag för budgetåret 1956/57 till arbetarskyddsstyrelsen och yrkesinspektionen m. m.*

Arbetarskyddet och yrkesinspektionen i vårt land har tyvärr inte utbyggts i takt med den industriella utvecklingen. Den höga olycksfallsfrekvensen, som kan illustreras med att varje dag i genomsnitt två svenska arbetare dödas och tio blir invalider, och att varje dag över 20 000 svenskar är oförmögna till arbete på grund av yrkesskador, manar till en genomgripande effektivisering. De många svåra olyckorna med ett stort antal dödade under senare år borde även verka som alarmsignal.

Arbetarskyddslagen av 1948 hade stora brister och blev icke på långt när genomförd. Yrkesinspektionen har hela tiden varit underbemannad. De ansvariga har länge klagat över att det inte finns tillräckligt med folk för en ordentlig inspektion av arbetsplatserna. Av propositionen framgår, att de anställda genomsnittligt inte hinner inspektera arbetsplatserna mer än vartannat eller vart tredje år. Läget har ytterligare försvårats genom att löneläget varit sådant, att det varit svårt att få högskoleutbildat eller på annat sätt fackutbildat folk för de mest kvalificerade uppgifterna. Av samma skäl har det blivit stora vakanser. De anställdas antal har ytterligare minskats genom den s. k. 3-procentbesparingen. Det missriktade sparsamhetsnitet har lett till sådana orimligheter som att inspektörer i landsorten inte kunnat hålla telefon, och att inspektörerna i Stockholm inte fått använda bil utan måst anlita spårvagn och buss mellan arbetsplatser på stora avstånd från varandra. Detta kan icke kallas sparsamhet utan slöseri med tid och pengar.

Den senaste utredningen har icke i tillräcklig grad beaktat de anförda önskemålen, och departementschefen har ytterligare prutat på utredningens förslag.

En stark arbetaropinion kräver, att den inspekterande personalen ökas i den omfattning som de ansvariga inom yrkesinspektionen föreslagit. De anser det nödvändigt att öka den inspekterande personalen med 56 tjänster och 18 biträden. Det är uppenbart, att man icke kan nå någon verklig förbättring av inspektionseffekten genom den av departementschefen föreslagna utökningen med sammanlagt tio underinspektörer. Vi finner det synnerligen anmärkningsvärt, att han inte räknar med en enda ny underinspektör i första distriktet, där behovet är synnerligen stort.

Vi har tidigare berört det bristfälliga arbetarskyddet i byggnadsverksamheten, inte minst vid rivningarna, där många svåra olyckor inträffat. Man kan inte skjuta över denna skyldighet på kommunala instanser. Yrkesinspektionen måste ha kontrollen och få tillräckligt med personal för dessa uppgifter. Specialinspektionen för gruvorna och skogen behöver också ny översyn.

Vi anser det vara en riktig linje, att yrkeskunniga arbetare kompletterar den inspekterande personalen, men anslagen till teoretisk och teknisk specialutbildning av sådana arbetare är för snävt tilltagna och behöver ökas. Likaså bör anslagen ökas till de frivilliga organisationer och sammanslutningar som utför ett gott och effektivt arbete i arbetarskyddets tjänst. Resebidragen måste få en sådan marginal, att yrkesinspektionens personal får använda de snabbaste kommunikationsmedlen för att undvika onödig tidsspillan och för bättre utnyttjande av inspektörernas kvalifikationer.

Inom arbetarskyddsstyrelsen har den viktigaste avdelningen, den tekniska, blivit den sämst tillgodosedda. Särskilt den maskintekniska avdelningen, som granskar säkerhets- och skyddsanordningar på alla nya typer av maskiner, behöver en förstärkning. På grund av underbemanning tar det orimligt lång tid att få fram förslag och beslut därifrån.

Vi föreslår därför, att arbetarskyddsstyrelsens maskintekniska avdelning upprustas med två nya byråingenjörer och en biträdestjänst. Till behovet av en upprustning av den yrkeshygieniska avdelningen och statens institut för folkhälsan och ett förbättrat samarbete mellan yrkesinspektionen och folkhälsan skall vi återkomma i annat sammanhang.

Med hänvisning till ovanstående hemställer vi,

att riksdagen beslutar

att bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för arbetarskyddsstyrelsen, som departementschefen föreslagit, dock med det tillägget att den inspekterande personalen inom yrkesinspektionen utökas med 56 tjänster och 18 biträdestjänster, och att arbetarskyddsstyrelsens maskintekniska avdelning förstärkes med två nya byråingenjörer och en biträdestjänst;

att vidtaga de förändringar i avlöningsstaten som de nya tjänsterna föranleder,

att till specialutbildning av yrkeskunniga arbetare för arbetarskyddsuppgifter och till stipendier anvisas 75 000 kr.;

att anslaget till frivilliga organisationer och sammanslutningar enligt arbetarskyddsstyrelsens förslag ökas till 120 000 kronor.

Stockholm den 4 april 1956

Gustav Johansson

Knut Senander

Gerda Nilsson

H. Hagberg

Helmer Holmberg